

Το θέμα της «πνευματικής καλλιέργειας» σε ταφικό περιβάλλον στην Θεσσαλία και την Μακεδονία κατά τους κλασικούς και ελληνοιστικούς χρόνους.

Αντικείμενο της ανακοίνωσης αποτελούν οι παραστάσεις που αποδίδουν στο εικονιζόμενο πρόσωπο το χαρακτηριστικό της «πνευματικής καλλιέργειας», πρωτεύοντως στα επιτύμβια μνημεία των κλασικών και ελληνοιστικών χρόνων, αλλά και γενικότερα σε ταφικό περιβάλλον, όπως στην περίπτωση των τοιχογραφιών του «Τάφου των Φιλοσόφων» στην Πέλλα. Δεδομένου ότι η ελληνική ταφική εικονογραφία υπήρξε εξαιρετικά επιλεκτική ως προς την ποικιλία ιδιοτήτων και κοινωνικών φυσιογνωμιών που προέβαλλε και απαθανάτιζε, επιδεικνύοντας σαφή προτίμηση σε αρχετυπικούς κοινωνικούς ρόλους, οι παραστάσεις «πνευματικών ανδρών», λιγότερες στα κλασικά περισσότερες στα ελληνοιστικά χρόνια, αναδεικνύουν, στις περιοχές που εμφανίζονται, την έμφαση στην σημασία της πνευματικής καλλιέργειας ως συστατικό στοιχείο του ιδανικού πολίτη του αρχαιοελληνικού άστεως.

Σκοπός της μικρής έκτασης αυτής έρευνας είναι να διερευνηθούν μία σειρά ερωτημάτων ως προς το συγκεκριμένο θέμα στις δύο αυτές περιοχές: οι τύποι, η εξέλιξη και η εξάπλωση του θέματος, γεωγραφικά εντός της Θεσσαλίας και εντός της Μακεδονίας, καθώς και χρονολογικά, τα κοινωνικά στρώματα που το επέλεγαν, η αντιπροσώπευση γυναικών και παιδιών (ανηλίκων προσώπων), οι δυνάμει αναφορές ταυτόχρονα στην σφαίρα του ιδιωτικού και του δημοσίου βίου, η ανίχνευση κοινών παραμέτρων και διαφοροποιήσεων μεταξύ των δύο υπό εξέταση περιοχών.

Μύρινα Καλαϊτζή & Μαρία Σταματοπούλου

Δρ. Μύρινα Καλαϊτζη

Εντεταλμένη Ερευνήτρια
Εθνικό Ιδρυμα Ερευνών,
Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών,
Τομέας Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας
Email: mkalaitzi@eie.gr

Δρ. Μαρία Σταματοπούλου
Επίκουρη καθηγήτρια κλασικής αρχαιολογίας
Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, Τομέας Κλασικών Σπουδών
& Κολλέγιο Lincoln
maria.stamatopoulou@classics.ox.ac.uk